

Algemene beschouwingen – 7 november 2013

Voorzitter

2014 wordt voor de gemeente Meerssen een héél belangrijk jaar.

- we houden gemeenteraadsverkiezingen
- we benoemen een nieuwe burgemeester
- we implementeren aanbevelingen uit het rapport Engelen
- we bereiden beleid en uitvoering van de taken van de 3d's voor
- we moeten het doen met krappere budgetten
- we worden getoetst op onze bestuurskracht en
- we heten nieuwe partijen welkom in de politieke arena

2014 is overduidelijk een overgangsjaar én het is een jaar van de waarheid. Het is bovendien aan deze raad om niet over zijn graf heen te regeren maar tegelijkertijd wél een financieel gezonde basis voor de toekomst veilig te stellen. Het is duidelijk dat er keuzes moeten worden gemaakt maar KIJK!!! meent dat 2014 een jaar mag zijn waarin de gemeente wat dat betreft een aanloop neemt naar 2015 zonder zich in detail vast te leggen op de beleidsombuigingen, bezuinigingen en lastenverzwaringen van dat jaar en volgende. De centrale overheid laat ons te zeer in onzekerheid over waar we dan staan om dat van ons te kunnen verwachten. In dat licht is veel van wat er in de voorliggende begroting staat wat KIJK!!! betreft vooral ook geduldig papier.

De begroting die het college aan de raad heeft aangeboden laat enige ruimte voor keuzes. Het college voorziet voor 2014 een saldo van 126.000 euro. En in de Recapitulatie saldi begroting 2014-2017 op pagina 189 van de Programmabegroting vinden we onder Gevolgen moties raad 27-6-2013 posten van respectievelijk 30.000 euro en 57.000 euro opgevoerd, niet gerealiseerde bezuinigingen die voortvloeien uit het kerntakendebat en als zodanig ingeboekt zouden moeten staan. Dat is echter niet het geval. Het college gaat daarmee voorbij aan een raadsbesluit in het kader van het kerntakendebat in 2012. De vraag is of dat eigenlijk wel kan. En ik neem aan dat het college zich dat zelf ook afvraagt. Dat hoor ik graag in de reactie van het college op deze eerste termijn. Verder is het de vraag of deze raad al een besluit zou moeten nemen over het LED. KIJK!!! meent dat een dergelijk initiatief belangrijk is maar wellicht is het gezien het overgangsjaar dat we ingaan verstandig in deze niet voorop te lopen maar ontwikkelingen in de regio af te wachten. Op basis daarvan zou het college in april 2014 een separaat voorstel naar de raad kunnen brengen. Het is jammer dat de raad op basis van een motie tijdens een voorgaande vergadering besloten heeft het zwembad open te houden. Dat

scheelt 80.000 euro en die beter hadden kunnen worden besteed. KIJK!!! vond dat toen geen wijs besluit omdat er nog geen compleet financieel plaatje voor 2014 lag. Overigens zijn wij van mening dat de goedbedoelde lijst van mogelijke bezuinigingen die de raad kreeg aangereikt als gevolg van de grote media-aandacht tot onnodig veel onrust onder de burgers heeft geleid. De bibliotheek dicht? De Blauw Sjuut gaat Meerssen voorbij? De subsidiekraan voor 30% dicht? Meerssen uit de VVV? Marathon Meerssen weg? Duurzaamheid bij het vuilnis? Veel van wat de gemeente Meerssen de moeite waard maakt, dreigt te verdwijnen.

In de begroting voor 2014, met een doorkijk naar de daarop volgende jaren, is voor een aantal voor KIJK!!! belangrijke zaken nog wel ruimte maar we zien ook dat die heel zwaar onder druk komen. Maar KIJK!!! zal zich daar tijdens de voorbereiding van de meerjarenbegroting 2015-2018 sterk voor blijven maken. De begroting zoals die voorligt, zet veel op het spel waar de afgelopen jaren zwaar in is geïnvesteerd. Denk aan duurzaamheid. Is dat echt een speeltje dat Meerssen aan de kant schuift als het moeilijk wordt? Duurzaamheid is de toekomst! Denk aan jeugdbeleid. We zijn daarmee – ondanks vervelende gebeurtenissen de afgelopen weken – zo goed mee op weg. Denk aan de zorg voor zwakkeren. Daar moeten we juist in deze crisistijd extra in investeren. Denk aan de leefbaarheid en de zorg in de kernen en buurten. In dat kader zijn brede maatschappelijke voorzieningen als trefpunt noodzakelijk. En het is zaak dat we onze burgers nauw betrekken bij de ontwikkeling van een gemeente nieuwe stijl. Dat is een gemeente die het – bijvoorbeeld – aandurft haar burgers direct te betrekken bij het voorbereiden van belangrijke raadsstukken als de Programmabegroting. Welke moeilijke keuzes gaan we maken voor 2015 en volgende jaren?

En dat brengt ons bij een ander aspect van 2014 als overgangsjaar. De bezuinigingen en lastenverzwaringen die het college heeft gedaan voor het op orde houden van de begroting zijn nogal willekeurig en vooral technocratisch. Soms zit er iets van visie achter omdat voor 2014 of 2015 wél de mogelijkheid tot bezuinigen wordt gesignaleerd maar die mogelijkheid niet tot een effectieve bezuiniging leidt. Dan gaat het klaarblijkelijk om zaken waar ook het college nog twijfels en vraagtekens bij heeft. Moeten we dat wel doen want het gaat toch om wezenlijke zaken? Wellicht geen kerntaken, maar toch Er blijft hoe dan ook voor KIJK!!! het nodige over waar we in elk geval voor 2014 onze vraagtekens bij zetten. Vooral omdat burgers nu zo plotseling geconfronteerd worden met zaken waar je ze beter eerder van op de hoogte kunt stellen opdat ze zich er beter op kunnen voorbereiden. Ook door zich te bezinnen op hun eigen rol in het vinden van en komen tot een oplossing. Dat geldt voor Marathon Meerssen, kermissen, toerisme, duurzaamheid, milieubeheer, groenvoorzieningen, bermen, de brede maatschappelijke voorzieningen en voor de jeugdhulpverlening.

Ook is 2014 een overgangsjaar omdat er drie grote hervormingstrajecten lopen waarin – naast het verleggen van verantwoordelijkheden naar de burgers – ook besparingen het doel zijn. We bedoelen dan de nieuwe subsidieverordening, de relatie van de gemeente met de gemeenschapshuizen en de omgang van de gemeente met verenigingen inzake de buitensportaccommodaties. Volgens KIJK!!! raken en overlappen deze dossiers elkaar. En daar willen we ook de dossiers Inzameling textiel en Inzameling oud papier bij betrekken. En dan is wat KIJK!!! betreft het dossier Subsidieverordening leidend. KIJK!!! stelt voor dat de gemeente alle gelden die zij op de een of andere manier of in enige vorm overhevelt naar niet-professionele stichtingen en verenigingen als subsidie labelt. Dat levert een totaalbedrag op. KIJK!!! stelt voor op dat totaalbedrag een bezuiniging van – bijvoorbeeld – 25% door te voeren. Het resterende bedrag kan vervolgens herverdeeld worden op basis van een aantal criteria. Een belangrijk, zo niet het belangrijkste, criterium is het maatschappelijk rendement dat een stichting of vereniging met haar activiteit(en) levert. Het moet bovendien voor verenigingen mogelijk blijven of worden onder de voorwaarde van geldende wet- en regelgeving tegen een vergoeding gemeentelijke taken uit te voeren. Uiteraard blijft staan dat de uiteindelijke verdeling redelijk moet zijn. Een gevarieerd en breed verenigingsleven is het fundament van een dynamische en actieve samenleving. We gaan ervan uit dat in de loop van het jaar de eerste resultaten van deze trajecten zichtbaar worden. Graag horen wij van het college of die aanname juist is. Mogelijk dat als gevolg van deze besparingen nog wat meer ruimte in de begroting voor 2014 ontstaat. Deelt het college deze conclusie? En, kan het college meegaan in onze benadering van een nieuwe subsidieverordening in relatie tot de bezuinigingsopgave voor 2015 en volgende jaren?

Het mag duidelijk zijn dat KIJK!!! grote moeite heeft met de door het college voorgestelde lastenverzwaringen. Toen in 2010 de coalitie Partij Jo Dejong, CDA, KIJK!!! aantrad was een van de doelstellingen de lasten voor de burger niet tot minimaal te laten stijgen en indien mogelijk te verlagen. Dat laatste zou in 2014 gerealiseerd zijn als er niet het voorstel lag de opbrengst van de parkeertarieven en de ozb met respectievelijk 50.000 en 130.000 euro te verhogen. Vooral de voorgestelde en gezien de te verwachten amendementen en moties onontkoombare verhoging van de ozb doet pijn. In de raadsvergadering van 15 december 2011 heeft deze raad een motie aangenomen waarin het college werd opgedragen zodanig om te gaan met de hoogte van de ozb dat daarin stijgingen en dalingen van de huizenprijzen zichtbaar zouden worden. Daar wordt op deze manier geen gehoor aan gegeven. Graag horen we van het college waarom niet. Begrotingen zouden overigens geen sluitposten moeten hebben. Elke post zou het gevolg van een inhoudelijke keuze, voortkomend uit visie, moeten zijn. Over kiezen gesproken.

Dan willen we nog enkele zaken speciaal naar voren brengen. De Marathon Meerssen. We vinden dat het college daarmee goed in gesprek moet. Een voor Meerssen zo belangrijk evenement verdient structurele steun over een redelijke termijn genomen, zeg vier jaar. Dan RTME. Wij denken dat een lokale omroep een sterk maatschappelijk bindmiddel kan zijn. En ook daarvoor geldt dat ze dan wel een toekomst met uitzicht moet hebben en niet van dag tot dag moet hoeven leven. We denken dat RTME op termijn niet geholpen is met jaarlijks – bijvoorbeeld – 10.000 euro meer. Daar is een investering ineens nodig om haar in één keer goed op het paard te zetten. Dat maakt het verschil tussen blijven drijven en zwemmen. De gemeente mag aan zo'n investering stellig voorwaarden stellen. Bijvoorbeeld dat RTME meer samenwerking zoekt. Ook met media als Geulbode en Marsna Magazine, bijvoorbeeld. Doorplaatsing van advertenties kan veel geld opleveren. Wat zwembad Geulle betreft meent KIJK!!! dat het waardering verdient als door burgers/vrijwilligers gedragen onderneming. Het cultuurevenement staat nu niet ter discussie. Wij hebben het standpunt ingenomen dat het de kans moet krijgen zich een plek op de euregionale agenda te verwerven. Dat mag in deze fase met wat minder geld. Een en ander kan mee in de voorbereiding van nieuw subsidiebeleid.

KIJK!!! meent dat de constatering dat 2014 in veel opzichten een overgangsjaar is, ook mag leiden tot het besluit van 2014 in financiële zin een overgangsjaar te maken, zeker als we daarmee maatregelen die voor de burgers erg onverwacht komen kunnen voorkómen. KIJK!!! meent dat daarvoor het saldo 2014 mag worden ingezet. Evenals het mogelijke saldo als gevolg van veranderingen in de financiering van buitensportaccommodaties en gemeenschapshuizen. Daarnaast kan mogelijk het cultuurevenement met 10.000 euro minder vooruit, kan mogelijk LED met een euro per jaar per inwoner minder uit de voeten. Mooi zou zijn als de raad terug zou komen op zijn besluit het zwembad een jaar langer open te houden. Dat zou minstens voldoende opleveren voor het niet verhogen van de parkeertarieven, zelfs voor het verlagen ervan. Maar, naar de mening van KIJK!!! is er op dit moment voldoende financiële ruimte om voor de burgers al te snelle veranderingen te voorkomen.

Tot zover

In het kader van het voorgaande heeft KIJK!!! een aantal amendementen en enkele moties voorbereid

Amendementen

- Beleidsontwikkelingen en bezuinigingsvoorstellen

- Verhoging parkeerbelasting

Moties

- Motie opleiding raadsleden
- Motie Markt Meerssen